

INSTALACJA „POMNIK CHŁOPA”

Festiwal Otwarte Miasto 2016

[odstep_30]

Instalacja artystyczna autorstwa **Daniela Rycharskiego pt. "Pomnik Chłopa"** zawitała do Muzeum w sektorze Powiśle. Praca przyjechała do Lublina w ramach **Festiwalu Sztuki w Przestrzeni Publicznej Otwarte Miasto** i zatrzymała się na terenie Muzeum przed wernisażem.

[odstep_30]

Festiwal Otwarte Miasto organizowany jest przez Ośrodek Międzykulturowych Inicjatyw Twórczych "Rozdroża" w okresie 23 czerwca - 21 lipca 2016 już po raz ósmy. Zgodnie z ideą festiwalu instalacja artystyczna zostanie wpisana w przestrzeń miejską Lublina w dniu wernisażu, który wypada w tym roku na 23 czerwca.

[odstep_30] **18 czerwca (sobota) o godzinie 11:00 autor instalacji przeprowadzi akcję artystyczną polegającą na malowaniu przed publicznością pomnika.**

[odstep_30]

„Projekt Pomnika Chłopa choć inspirowany grafiką autorstwa Albrechta Durerera dotyczy w swojej istocie współczesnego obrazu wsi polskiej i jej tożsamości. Niezrealizowana i być może przewrotna w swoim zamierzeniu propozycja niemieckiego artysty przedstawiała pomnikową wersję upamiętnienia Wojen chłopskich z początku XVI w. Ambiwalentny i antypomnikowy charakter tej wizji łamiący wiele ówczesnych konwencji został przez nas potraktowany jako odległy kontekst doskonale nadający się jednak do oddania naszych aktualnych problemów społecznych i tożsamościowych współczesnej wsi.

[odstep_310]

Proces projektowania pomnika odbywał się we wsiach Kurówek i Gorzewo na północnym Mazowszu, przy współudziale wielu osób aktywnie zaangażowanych w działania artystyczne wywodzącego się z tych stron Daniela Rycharskiego. Jest więc wyrazem lokalnej tradycji przeróbki, recyklingu starych części maszyn i urządzeń dokonującej się dzięki sprawności i pomysłom tutejszych majstrów. Przejawia się w nim także wpływ wiejskich artystów krytycznych tworzących własny rodzaj twórczości zaangażowanej w krytykę aktualnej rzeczywistości.

[odstep_10]

Sposób jego funkcjonowania przypomina pielgrzymkę szczególnego obiektu przejmowanego z rąk

do rąk, przemierzającego poszczególne, wybrane miasta i wsie podczas swojej podróży. Rytuał peregrynacji to z jednej strony nawiązanie do stereotypowego obrazu ludowej religijności, z drugiej próba stworzenia świeckiego święta, wytworzenie wspólnoty wokół obiektu, który staje się platformą dla wyrażania własnych poglądów. Pełni dosłownie funkcję mobilnej trybuny, z której można przemawiać. Ten aspekt performatywny i rodzące się podczas niego interakcje są dla nas jednym z kluczowych elementów, dzięki którym poznajemy współczesny obraz tych obszarów.

[odstep_10]

W dniu dzisiejszym, Pomnik posiada już własną historię zapisaną w trasach swoich przejazdów, w relacjach i znaczeniach, jakie współtworzyły się wokół niego podczas podróży. Od momentu odsłonięcia w 2015 roku odbył podróż po Mazowszu, Małopolsce, prezentowany był w centrum Warszawy. Podczas tych wydarzeń był próbą artykulacji oddolnego głosu w popularnych ostatnimi czasy w Polsce dyskusjach o pańszczyźnie, gdy zwracał uwagę na niebezpieczeństwo zamykania wsi w figurach bezpiecznego oddalenia do współczesności. Występował w obronie ziemi, gdy działał na zasadzie narzędzia protestu wykorzystywanego w celu głoszenia haseł przejętych z demonstracji. Jego mobilność i możliwość zmiany kontekstu powiązana jest z relacyjnością znaczeń budowanych na nowo przez przekształcenia jego formy i relacje w jakie z nim wchodzić szczególnie mieszkańcy, użytkownicy pracy. Nawiązując do swojej paradoksalnej funkcji pomnika, który wskazuje na niemożność upamiętnienia, lubelski rozdział jego podróży będzie dedykowany problematyce wykluczenia na wsi; widoczności i niewidoczności różnych grup niemieszczących się w stereotypowym wyobrażeniu prowincji. Samotności, brak akceptacji i relegowanie na margines widoczności w przypadku wiejskiego queeru stają się kolejną kwestią do przemyślenia i wyrażenia przy pomocy Pomnika. Nowa forma monumentu stworzona przez wiejskich aktywistów, wojskowy wzór - moro, jest grą z widocznością i niewidocznością, ukrywaniem i pokazywaniem problematycznych tożsamości. Wzór kamuflażu staje się w tym przypadku formą doskonale rzucającą się w oczy, podbijaną przez współczynnik widzialności przedsięwzięcia artystycznego jakim jest pojawienie się Pomnika Chłopa.

[odstep_10]

Po zakończeniu festiwalu Pomnik Chłopa wyruszy w dalszą trasę poszukując przestrzeni, gdzie będzie mógł pełnić funkcję katalizatora znaczeń, stanie się przyczynkiem do nowych relacji."

/Daniel Rycharski, Szymon Maliborski/

[odstep_30]

DANIEL RYCHARSKI ur. 1986 w Sierpcu, mieszka i pracuje w Kurówku i Krakowie. Jest autorem filmów, instalacji multimedialnych i obiektów site-specific a także animatorem kultury. Tworzy projekty publiczne w przestrzeni wiejskiej, angażujące lokalną społeczność. W latach 2005 - 2009 tworzył grupę artystyczną ze Sławomirem Shuty. W 2009 roku artysta postanowił wrócić do rodzinnej wsi Kurówko. Zainspirowany opowieściami o fantastycznych istotach zamieszkujących

okoliczne lasy, na jednym z domów stworzył mural przedstawiający zwierzę-hybrydę. Projekt zaowocował serią kilkudziesięciu malowideł zwanych potocznie wiejskim street-artem. W swojej praktyce artystycznej inspiruje się m. in. elementami sakralnymi, wierzeniami ludowymi, co doprowadziło do powstania instalacji Galeria Kapliczka będącej miejscem przeznaczonym na prezentację działań artystycznych. W 2012 otrzymał tytuł Kulturyisty roku przyznawany przez Program Trzeci Polskiego Radia. Daniel Rycharski jest wykładowcą w Katedrze Multimediów na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie.

Brał udział w licznych wystawach zbiorowych i indywidualnych m. in w:

Robiąc użytek. Życie w epoce postartystycznej, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, 2016
Into the Country, Salt Ulus, Ankara, 2014 Co widać. Polska Sztuka Dzisiaj, Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie, 2014 Street art na wsi, Galeria Sztuki Wozownia, Toruń, 2012

Źródło: <http://skansen.lublin.pl/?p=6339>